

Uitspraak no. 6 van de Verbondscommissie Samenloop inzake
"Samenloop kostbaarheden- en inboedelverzekering".

Betreft : Uitgebreide inboedelverzekering / kostbaarhedenverzekering.

Partijen : Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen beide partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

Bij een inbraak in een woning werd een aantal kostbaarheden ontvreemd, toebehorende aan de bewoner, X. Deze claimde de schade bij zijn kostbaarhedenverzekeraar, Verzekeraar B. De kostbaarhedenpolis bepaalt dat buiten de verzekering valt schade, die bij brand- of andere polissen verzekerd is. X had bij Verzekeraar A een zgn. uitgebreide inboedelverzekering lopen waarop o.a. het risico van schade aan de inboedel door diefstal gedekt was. Verzekeraar B vergoedde tegen cessie de schade en vorderde het schadebedrag terug van Verzekeraar A.

Het geschil

Partijen konden niet tot overeenstemming komen welke verzekering dekking moest bieden en wendden zich ter beslechting van het geschil tot de Verbondscommissie Samenloop.

In zijn Memorie van Eis stelt Verzekeraar A het volgende:

Weliswaar is er geen wettelijke regel dat de speciale verzekering voor gaat, maar wel is bepalend wat de bedoeling van partijen is geweest en wat in de verzekeringswereld gebruikelijk is.

Het is duidelijk dat iemand, die naast zijn algemene inboedelverzekering een speciale verzekering voor zijn kostbaarheden sluit, de bedoeling heeft om die laatste verzekering primair te doen zijn. Dit is ook algemeen in de verzekeringswereld aanvaard. Het is algemeen gebruikelijk dat de verzekeraar die een algemene inboedelverzekering accepteert, die zaken uitsluit waarvoor aparte verzekeringen plegen te worden gesloten, terwijl het hoogst ongebruikelijk is - zoals Verzekeraar B doet - om in een dergelijke aparte verzekering naar de algemene inboedelverzekering te verwijzen. Een verzekeraar die een kostbaarhedenverzekering accepteert zal in het algemeen voor die kostbaarheden een primaire dekking willen verlenen.

Deze wijze van verzekeren dient ook het belang van verzekerden. Zij zullen bij het sluiten van deze polissen de verzekerde bedragen op elkaar afstemmen. Is er een bepaald bedrag aan kostbaarheden, waarvoor een aparte verzekering is gesloten, dan kan het verzekerde bedrag voor de inboedel met dat bedrag worden verminderd. Het standpunt van Verzekeraar B kan ertoe leiden, dat een verzekerde tegen zijn gerechtvaardigde verwachtingen in moet ondervinden dat hij op zijn inboedelpolis is onderverzekerd. Dit lijkt Verzekeraar A voor de consument een zeer ongewenste ontwikkeling.

Overigens speelt in dit geval een onderverzekering op de inboedelpolis niet, omdat hier de verzekerde som toereikend was, maar dit doet aan het algemene principe niets af.

Ten aanzien van het standpunt van Verzekeraar B dat Verzekeraar A de oudste verzekering heeft die om die reden voor moet gaan, voert Verzekeraar A subsidiair aan te betwisten dat de algemene inboedelverzekering de oudste is. In dit geval heeft Verzekeraar A tijdig voor de premievervaldag van 29 december 1978 een premieverhoging voorgesteld, die X heeft geaccepteerd. Dit houdt dus in dat er op 29 december 1978 een nieuwe verzekering werd gesloten. Indien men - naar het oordeel van Verzekeraar A ten onrechte voor dit geval - van de oudste verzekering zou willen uitgaan, dan is dit de kostbaarhedenverzekering die bij Verzekeraar B is gesloten.

In zijn Memorie van Antwoord stelt Verzekeraar B:

Hij is het oneens met de stelling dat de kostbaarhedenverzekering, als speciale verzekering, voor gaat, daarbij verwijzend naar Arbitrale Rechtspraak, juli 1963, no. 511, waaruit het tegendeel blijkt. De kostbaarhedenverzekering dekt een ander risico dan de inboedelverzekering. Daarom is Verzekeraar B het dan ook oneens met de stelling van Verzekeraar A, dat iemand die naast zijn algemene inboedelverzekering een kostbaarhedenverzekering sluit, de bedoeling heeft die laatste verzekering primair te doen zijn. Het onderling afstemmen van de verzekerde sommen behoeft niet algemeen gebruikelijk te zijn, blijkens het thans ter discussie staande geval. De vrees van Verzekeraar A dat het standpunt van Verzekeraar B ertoe zou kunnen leiden dat een verzekerde ingeval van schade zou moeten ondervinden, dat hij op zijn inboedelpolis is onderverzekerd, is dan ook ongegrond. Het is niet van belang welke verzekering de oudste is nu in de bij hem lopende kostbaarhedenverzekering bepaald is dat deze subsidiaire dekking biedt ongeacht het tijdstip van in werking treden van elders lopende verzekeringen.

Overwegingen van de commissie

Het onderhavige geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2, sub 2, van haar reglement, als hoedanig de commissie het in behandeling neemt.

Het is de commissie bekend dat tussen een aantal verzekeraars een overeenkomst bestaat waarbij het uitgangspunt is dat de "speciale" verzekering voor gaat. De commissie stelt echter vast dat tussen partijen niet een zodanige overeenkomst bestaat. Als een zodanige overeenkomst hier van toepassing zou zijn, dan zou een geval als het onderhavige niet tot een geschil hebben behoeven te leiden.

De commissie is van oordeel dat, zonder de werking van zodanige overeenkomst, een beroep op een regel dat een speciale verzekering boven de algemene zou gaan, ten onrechte ervan uitgaat, dat een dergelijk beginsel algemene aanvaarding in de verzekeringspraktijk zou hebben gevonden.

De commissie constateert dat Verzekeraar B in de hier geldende kostbaarhedenpolis bepaalt:

"Buiten deze verzekering valt schade, die bij brand- of andere polissen"
"verzekerd is. Deze verzekering zal valideren na elders lopende verzeke-"
"ringen, onverschillig of deze elders lopende verzekeringen van oudere"
"of jongere datum zijn."

Verzekeraar A bepaalt:

"Van deze verzekering is uitgesloten: Schade aan enig belang, gedekt op"
"een speciale polis, zoals een televisie-, kostbaarheden-, reisbagage-,"
"bromfiets- of glasverzekeringspolis."

Deze bepalingen kunnen - omdat ze van gelijke strekking zijn - naar het oordeel van de commissie, in casu, niet worden toegepast. Een andere opvatting zou leiden tot de onaanvaardbare consequentie dat tweemaal premie zou worden betaald zonder dat dekking zou zijn verkregen.

De commissie brengt in herinnering dat in de considerans van haar reglement de volgende bepaling voorkomt:

"dat indien samenloop zich nochtans voordoet en niet wordt ondervangen door"
 "bestaande verkeersregels of overeenkomsten tussen verzekeraars, het Dage-"
 "lijks Bestuur een regeling aanbeveelt ingevolge welke:"
 "B. vaststelling van de draagplicht en onderlinge verrekening door verzeke-"
 " raars van de verzekeringsuitkering en de kosten geschiedt op basis van"
 " het chronologisch beginsel (in het algemeen tegen de achtergrond van"
 " art. 277 W.v.K.)."

Wat betreft de vraag welke van beide in het geschil betrokken verzekeringen de oudste is constateert de commissie dat Verzekeraar A in zijn polisbepalingen o.a. de gevallen opsomt waarin de verzekering eindigt, maar daarin niet de situatie noemt waarin de verzekeraar premieverhoging voorstelt welke door de verzekerde wordt geaccepteerd. De commissie is van mening dat op grond van de polisbepalingen in het onderhavige geval de verzekering niet op enig moment heeft opgehouden te bestaan. Per 29 december 1978 is dus geen nieuwe verzekering tot stand gekomen. Aangezien Verzekeraar A geen andere redenen heeft genoemd die de opvatting rechtvaardigen dat op enig moment de op 29 december 1941 gesloten verzekering zou zijn beëindigd en de kostbaarhedenverzekering bij Verzekeraar B eerst op 3 maart 1978 tot stand kwam, is de inboedelverzekering de oudste.

Conclusie

De commissie concludeert dat in dit geval sprake is van samenloop van dekking als bedoeld in artikel 2, sub 3, van het reglement van de Verbondscommissie Samenloop weshalve de commissie krachtens artikel 3, sub 5, van haar reglement bevoegd is tot het doen van een uitspraak met kracht van een bindend advies.

De commissie concludeert dat het onderhavige geschil, aangezien het niet door bestaande verkeersregels of overeenkomsten tussen verzekeraars wordt ondervangen, op basis van het chronologisch beginsel geregeld dient te worden.

Bindend advies

De bij Verzekeraar A lopende uitgebreide inboedelverzekering is ouder dan de bij Verzekeraar B lopende kostbaarhedenverzekering.
 De commissie geeft als haar bindend advies dat Verzekeraar A dekking zal hebben te verlenen.

's Gravenhage, 10 september 1980

Verbondscommissie Samenloop,

De Vice-voorzitter,

w.g. J.W. Ubbink

mr. J.W. Ubbink

De Secretaris,

w.g. S.N.W. Karreman

mr. S.N.W. Karreman